

7. Філіпенко А.С. Інтеграційні процеси сучасності / [А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, Ю.Л. Грінченко, М.А. Дудченко, Р.О. Заблоцька] – К.: Знання України, 2004. – 304 с.

8. Філіпенко А.С. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007. – 636 с.

Країло Сергій

студент 3 курсу

спеціальності «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»

Науковий керівник: **Нісходовська О.Ю.**

к.е.н., асистент кафедри економіки,

підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

ПІДПРИЄМСТВА

Для успішного функціонування на споживчому ринку підприємству необхідна дієва ефективна комплексна система управління його діяльністю. У цьому контексті значним і суттєвим для підприємств є ефективний вибір джерел фінансування, які є невід'ємною складовою діяльності підприємства.

В умовах нестабільної ситуації в економіці державі, підвищеної конкуренції серед підприємств тощо, підприємства змушені шукати найбільш вигідні або нові джерела фінансування на ринку капіталів для здійснення своєї діяльності. У цьому і полягає актуальність обраної теми.

Теоретичні засади джерел фінансування були відображені в роботах таких відомих науковців, як Е. Нікбахт, І.О. Бланк, О.М. Бандурка, І.В. Зятківський, О.О. Терещенко, О.С. Філімоненков та інші.

Вивчення опублікованих праць і практики господарської діяльності свідчать про недостатнє висвітлення принципово важливих питань, пов'язаних з формуванням ефективної політики джерел фінансування з

урахуванням специфіки підприємств. Дотепер залишаються недостатньо розробленими критерії та система показників оцінки ефективності фінансування підприємств, а також питання з визначенням оптимальної структури джерел фінансування.

Невід'ємною частиною організації фінансової діяльності підприємства є мобілізація капіталу для фінансування його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Під фінансуванням підприємства розуміють сукупність форм і методів, принципів та умов фінансового забезпечення простого і розширеного відтворення. За ринкових відносин важливе значення набуває вибір оптимальної структури форм фінансування підприємства.

Основні форми фінансування підприємства класифікують за наступними критеріями:

1. Залежно від цілей фінансування виділяють:
 - фінансування при заснуванні підприємства;
 - фінансування при розширенні діяльності;
 - рефінансування;
 - санаційне фінансування.
2. За джерелами надходження капіталу розрізняють:
 - зовнішнє фінансування;
 - внутрішнє фінансування.
3. За правовим статусом інвесторів:
 - власний капітал;
 - позиковий капітал.

Також джерела фінансування залежать від типу підприємства і форми власності, на базі якого воно функціонує.

До внутрішніх джерел фінансування підприємства належить власний капітал, який включає: внески власників підприємства, реінвестування прибутку, реструктуризація активів.

Власний капітал характеризується такими основними позитивними особливостями: простотою залучення, високою здатністю генерувати

прибуток в усіх сферах діяльності, забезпечувати фінансову стійкість розвитку підприємства, його платоспроможності в довгостроковому періоді. Разом з тим, йому притаманні такі недоліки: обмеження обсягу залучення, висока вартість у порівнянні з альтернативними позичковими джерелами формування капіталу.

В складі внутрішніх джерел формування власних фінансових ресурсів основне місце належить прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства. Він формує переважну частину власних фінансових ресурсів, забезпечує приріст власного капіталу, у відповідності із зростанням ринкової вартості підприємства, а також амортизаційні відрахування, особливо на підприємствах, що мають значний обсяг основних засобів і нематеріальних активів. Однак, суму власного капіталу підприємства вони не збільшують, а лише є засобом його реінвестування [1, с. 325 -326].

Таким чином, підприємство, яке використовує в основному власний капітал має найвищу фінансову стійкість (його коефіцієнт автономії дорівнює одиниці), але обмежує темпи свого розвитку (оскільки не може забезпечити формування необхідного додаткового обсягу активів в періоди сприятливої кон'юнктури ринку) і не використовує фінансової можливості приросту прибутку на вкладений капітал [2, с.45-49].

До зовнішніх джерел фінансування відноситься залучений та позиковий капітал, до яких належать: кредиторська заборгованість, короткострокові та довгострокові кредити банків, небанківські залучені кошти (державний кредит, кредити міжнародних фінансово – кредитних інститутів, лізинг, комерційний кредит).

Використання позикового капіталу дозволяє істотно розширити обсяг господарської діяльності підприємства, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, прискорити формування різноманітних цільових фінансових коштів, а в кінцевому результаті - підвищити ринкову вартість підприємства. Залучений капітал, що використовується підприємством, характеризує у сукупності обсяг його фінансових зобов'язань

(загальну суму боргу). Хоч основу будь-якого бізнесу складає власний капітал, на підприємствах ряду галузей економіки обсяг залучених коштів значно перевищує обсяг власного капіталу.

Для одних підприємств найбільш вигідною є можливість використовувати внутрішні джерела фінансування, а для інших – зовнішні. Але кожне підприємство має змогу обрати свою схему та джерела фіксування, які вигідні йому та які залежать від форми організації бізнесу підприємств. Основними напрямками удосконалення джерел фінансування на підприємстві може бути зниження величини активів, а саме зменшення дебіторської заборгованості та своєчасне погашення кредиторської заборгованості. Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства. До тих пір, поки розмір додаткового доходу, який забезпечується залученням позикових ресурсів, перебиває видатки на обслуговування кредиту, фінансовий стан суб'єкта господарювання залишається стабільним.

В результаті розглянутих варіантів фінансування підприємства можна зазначити, що політика оптимізації структури капіталу спрямована на підвищення долі власного капіталу, який би забезпечував стабільну фінансову діяльність підприємства. Удосконалити фінансування можна за рахунок внутрішніх методів, шляхом скорочення витрат, раціоналізації використання коштів, та зовнішніх – шляхом залучення позикового та залученого капіталу. Ефективність фінансової діяльності підприємства повинна ґрунтуватися на раціональному, економічному використанню фінансових ресурсів.

Таким чином, у підприємств можуть бути різні альтернативи залучення капіталу. Звичайно, неможливо дати однозначних рекомендацій щодо вибору тієї чи іншої форми фінансування. В одних випадках фінансові ресурси слід формувати шляхом збільшення власного капіталу, в інших - на основі

залучення додаткових позик. Для одних підприємств вигідніше використовувати внутрішні джерела фінансування, для інших – зовнішні.

Список використаних джерел:

1. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент. – К.: Ніка – Центр, 2008.
2. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. – 320с.
3. Нісходовська О.Ю. Державна підтримка аграрного сектору економіки України /О.Ю. Нісходовська/ Збірник наукових праць: випуск 22 / Подільський державний аграрно-технічний університет; за ред. д.е.н., професора, Заслуженого працівника с.г. України, в.о. ректора університету (голова) В.В. Іванишина. – Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2014. – 488 с.

Кржемінська Катерина
студентка 2 курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Публічне управління та адміністрування»,
Науковий керівник: **Кучер О.В.**,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

Одною з найбільш важливих ознак побудови демократичної держави є розвиток місцевого самоврядування.

У кожній державі незалежно від особливостей її політико - територіального і адміністративно-територіального устрою, форми правління, історичних, національних та інших особливостей місцевого самоврядування має специфічну форму і назву. В інших країнах використовуються такі